

Stichting Kinderhulp Togo

Nieuwsbrief 33, juni 2024

Inleiding

In deze nieuwsbrief doen wij verslag van ons recente bezoek aan Togo (mei 2024) en van de resultaten. Tevens geven we een doorkijkje naar ons werk in de komende tijd.

Samenvatting resultaten

Wij hebben in de bijna drie weken dat wij in Togo waren 165 weeskinderen onderzocht. 66% ofwel 110 kinderen waren niet gezond. Een deel van die kinderen (49) konden wij zelf behandelen, meestal door medicijnen voor te schrijven. Een ander deel hebben wij verwezen naar een van de medische specialisten met wie wij een samenwerkingsverband hebben (36 verwijzingen). Zij worden nader onderzocht en zo nodig verder behandeld (operaties e.d.). En de rest van de kinderen zullen wij de volgende keer opnieuw controleren om te zien hoe de situatie zich bij hen ontwikkelt. [Kijk hier](#) voor meer resultaten van deze 6^e missie voor weeskinderen. De kinderen zijn afkomstig uit twee nieuwe weeshuizen en verder uit de andere weeshuizen waarmee wij al langer een samenwerking hebben. In totaal zijn we nu in [19 weeshuizen](#) actief. Bij ons volgend bezoek zullen er weer nieuwe weeshuizen aan het totaal worden toegevoegd.

Wat doen wij precies?

Wij hebben een stappenplan dat we in principe in elk weeshuis uitvoeren. Dat bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Als we binnenkomen in het weeshuis, kijken we eerst of de kinderen in de slaapzalen muskietengaas voor de ramen hebben en een muskietennet over hun bed. Is dat niet het geval, dan zorgen wij voor gaas voor de ramen. Muskietennetten over het bed wor-

den van tijd tot tijd gratis door de overheid verstrekt.

2. Daarna onderzoeken we of het drinkwater veilig is en of het eten gevarieerd genoeg is (voldoende eiwit, ijzerhoudend, vitamines) en we geven zo nodig adviezen.
3. Hierna komt onze Togolese laboratoriummedewerker die bij alle kinderen bloed afneemt. Dat

wordt onderzocht op sikkelcelanemie, HIV, hepatitis B, de bloedgroep en de Rhesus.

4. Vervolgens komt Cécile met assistenten om elk kind van top tot teen te onderzoeken. Zo nodig schrijft ze medicijnen voor en zo nodig verwijst ze ernstige gevallen naar medische specialisten in Togo met wie wij samenwerken; alle kosten worden door onze stichting betaald. Ook wordt gecontroleerd of kinderen bloedarmoede hebben. Dat is vaak het geval; wij geven dan ijzerhou-

dende drank. En we gaan in gesprek met de kookploeg om het eten gevarieerder te maken (meer ijzerhoudende producten zoals sorgho).

5. Tot slot komt een klein team van vaccinatiemedewerkers langs dat alle kinderen vaccineert te-

Onderzoek van baby van wie de moeder bij de geboorte is overleden

Controle ogen

gen BMR (bof, mazelen en rode hond), Meningokokken, tetanus, hepatitis B, tyfus en gelekoorts. De kosten worden door onze stichting betaald. Sommige vaccinaties moeten twee keer worden herhaald (hepatitis B en tetanus).

dat de resultaten ook zullen worden gepresenteerd op [het wetenschappelijk congres in september 2024](#) (European Union for School and University Health and Medicine (EUSUHM)). Wij zijn Paula van Dommelen van TNO en haar collega's zeer erkentelijk voor al hun hulp.

De wetenschappelijke kant van ons werk

Vanaf het begin van ons werk hebben wij de resultaten van de onderzoeken bijgehouden met als doel trends te kunnen ontdekken waardoor we ons werk nauwkeuriger kunnen doen. Ook hebben we steeds als doel gehad dat de methode die wij uit Nederland hebben meegenomen (het preventief medisch onderzoek zoals dat gebeurt op het consultatiebureau en bij de schoolarts) en die wij hebben aangepast aan de Togolese situatie, op meer plaatsen in de wereld wordt ingezet. Om die reden heeft TNO Leiden op ons verzoek alle gegevens in een computerprogramma gestopt en hebben we samen een wetenschappelijk artikel geschreven. De gegevens hebben betrekking op onze zeven jaar werken in Kpalimé waar wij in ons eigen medisch centrum meer dan 10.000 kinderen hebben onderzocht en behandeld. Ruim 8800 dossiers waren compleet en zijn voor de publicatie gebruikt. Het resultaat is in april 2024 verschenen in het internationaal wetenschappelijk tijdschrift *Annals of Human Biology*. [Hier is de link naar de publicatie](#). Wij hebben de publicatie aangeboden aan de directeur-generaal van het ministerie van Volksgezondheid in Togo, dr. Dogbe, met wie wij in het begin de afspraken over ons werk in Togo hebben gemaakt. Hij is thans verantwoordelijk voor het totale preventiebeleid in Togo. De gegevens van ons onderzoek zijn ook gepresenteerd op een wetenschappelijk [congres voor kindergeneeskunde in 2023 in Padua](#) (Italië). In de planning staat

Kraamafdeling van een van onze weeshuizen; de gegevens over de groei worden elke maand aan Cécile geappt (consultatiebureau op afstand)

steunen we die boodschap met enkele simpele posters. Een paar recente voorbeelden:

- Baby's moeten op de rug slapen. Dat is het advies van artsen wereldwijd. Om wiegendood te voorkomen. Wij hebben [een poster](#) gemaakt voor de weeshuizen die ook baby's opvangen om het belang hiervan te onderstrepen.
- De motoriek van kleine kinderen moet meer worden gestimuleerd. In een land waar de focus van de medische zorg ligt op bestrijding van malaria en andere primaire ziektes is er heel weinig aandacht voor de motoriek. Wij hebben [twee posters](#) gemaakt voor onze weeshuizen, met name

Controle gebit

de weeshuizen die baby's en kleine kinderen opvangen.

- (Beter) tanden poetsen. Ook bij onze laatste bezoek hebben we weer veel kinderen gezien die tandplak hebben. Wij delen een poster uit die is gemaakt door [EODEC](#), het samenwerkingsverband van Belgische tandartsen die al jaren kinderen in Togo onderzoeken en behandelen. We prenten de kinderen in dat ze minstens twee keer per dag hun tanden moeten poetsen. In weeshuizen is dat vaak lastig omdat de tandpasta en de borstels geld kosten dat er vaak niet is.

Onderzoek van het gehoor (audiometrie)

- Oren niet schoonmaken met watjes op een stokje. Dat gebeurt veel in Togo omdat Togolezen meer oorsmeer produceren dan Nederlanders. Het gevolg van dat fanatieke schoonmaken is dat de oorsmeerproductie nog meer wordt aangejaagd. Of dat het in de oren zo gaat jeuken dat je er gek van wordt (en je dus weer gaat krabben met een watje of je vingers). Veel kinderen hebben vastgekoekt oorsmeer waardoor ze slecht, soms heel slecht horen. Wij hebben een [poster](#) gemaakt (in samenwerking met KNO-artsen in Togo) waarop we uitleggen dat je niet te fanatiek moet schoonmaken. Een beetje oorsmeer is gezond en ook nodig.
- Vaak komen we kinderen tegen die bloedarmoede hebben. We prikken bij alle kinderen bloed om dit op te sporen. En we geven ijzerhoudende drank aan de kinderen die dat nodig hebben gedurende een lange periode. En we gaan in gesprek met de keukenploeg om het eten ijzerhoudender te maken.

Onderzoek van het hart

ziekte niet voorkomt bij blanke mensen. Maar het is de grootste erfelijke ziekte ter wereld. Het is een ziekte waarbij de rode bloedlichaampjes niet rond zijn maar

sikkelvormig. Hierdoor gaan ze klonteren en belemmeren ze de doorstroming van het bloed. Afhankelijk van de ernst van de ziekte hebben de patiënten ernstige pijn, zwellen de handen en voeten op, krijgen ze allerlei soorten infecties, beroertes, schade aan organen en aan het bewegingsapparaat. Er bestaat geen geneesmiddel tegen deze ziekte maar we kunnen wel de symptomen vermin-

deren. Wij zien in elke weeshuis wel een aantal kinderen met sikkelcelanemie. Wij betalen voor elk kind een behandeling met foliumzuur en we blijven dat doen tot het kind het weeshuis heeft verlaten. Elke dag 1 of 2 tabletten, afhankelijk van de ernst van de ziekte. Dat betekent honderden tabletten per dag. Elke drie maanden komt een van onze medewerkers weer langs bij het weeshuis met een nieuwe voorraad. Daarnaast geven we adviezen over de leefstijl van deze kinderen: veel drinken, ook in de klas (wat andere kinderen niet mogen), warme kleren dragen bij temperatuurdaling etc.

Het werk stopt nooit

Cécile en Jouke gaan twee keer per jaar gedurende drie weken naar Togo om kinderen te onderzoeken. Maar het werk stopt in de tussentijd niet. Ons team in Togo werkt verder. Centraal staat een jonge Togolese arts die de activiteiten coördineert als wij er niet zijn. Hij bezoekt van tijd tot tijd de weeshuizen en hij is ook het aanspreekpunt voor acute situaties. Hij verstrekt ook medicijnen als dat nodig is. Daarnaast is er het vaccinatieteam dat pas begint als

Sikkelcelanemie, een groot probleem

[Sikkelcelanemie](#) is in Nederland onbekend omdat die

Cécile en Jouke weer weg zijn. En dan zijn er de medische specialisten die de kinderen behandelen die wij hebben verwezen. Tot slot rapporteren alle Togolese medewerkers en ook de medische specialisten regelmatig aan Cécile in Nederland (vaak via whatsapp, met foto's). Zij bepaalt het beleid en zij moet ook toestemming geven voor behandelingen en verstrekking van medicijnen.

Ons werk en de uitgaven in beeld

Wij hebben van ons werk in de weeshuizen een presentatie gemaakt met veel foto's. Die presentatie kunt U [hier](#) bekijken. En we hebben een overzicht gemaakt van de kosten die we in ons werk maken. Die is [hier](#) te bekijken. [Hier](#) zijn nog twee recente [filmpjes](#) te vinden.

Steun ons werk financieel

Ons werk kost geld, ook al werken Cécile en Jouke pro Deo. Globaal hebben we zo'n € 40.000 per jaar nodig voor medicijnen, onderzoeken voor specialisten en behandelingen door die specialisten inclusief operaties. En dat bedrag loopt op met het aantal weeshuizen dat zich bij ons aansluit. Wij zijn voor het financieren van deze activiteiten volledig aangewezen op giften. Wie wil kan steun geven en wel op twee manieren.

Eerste optie: maak een bedrag over op het rekeningnummer van onze stichting: NL83 RABO 0133363376 (let op: na NL83 komt het woord RABO met een O van Otto en dan het nummer 0133363376, dat begint met een nul) ten name van Stichting Kinderhulp Togo in Zoetermeer.

Tweede optie: sponsor een of meer kinderen van een tehuis. Met een bedrag van € 30 tot € 50 kunt U een kind een maand lang onderhouden. Het zou fijn zijn als U dat bijvoorbeeld een jaar lang doet. Wij verschaffen U de gegevens van het kind en van tijd tot tijd ontvangt U voortgangsberichten over zijn/haar situatie.

Goed om te weten: U kunt de gift aftrekken volgens de regels van de belastingdienst want wij zijn een ANBI-stichting.

*Ontmoeting met dr. Dogbe,
coördinator preventiebeleid Togo (vroegere DG)*

Colofon

© Stichting Kinderhulp Togo, juni 2024

Website: www.kinderhulp-togo.nl

Vragen/opmerkingen/suggesties:
mail naar info@kinderhulp-togo.nl.
Via dit adres kunt U zich ook aanmelden voor de nieuwsbrief.

Bankrekening: NL83 RABO 0133 3633 76
Van de Stichting Kinderhulp Togo te Zoetermeer

BIC: RABONL2U